

ความรับผิดชอบ ของผู้ขายแอลกอฮอล์ ตามกฎหมายใหม่

กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ มีเนื้อหาใหม่ที่น่าสนใจ คือ การกำหนดเรื่องการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลที่มีอาการมึนเมา และเรื่องความรับผิดชอบทางแพ่งของผู้ขายแอลกอฮอล์ที่ขายให้คนเมา

ห้าม ขายแอลกอฮอล์แก่ผู้มีอาการ มึนเมา

พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดเรื่องการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้ ซึ่งเป็นถ้อยคำที่นำมาจากมาตรา ๓๗๘ ของประมวลกฎหมายอาญา แต่ไม่มีเกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาการตีความกฎหมายคือ ทำให้เข้าใจได้ว่าขายเครื่องดื่มให้แก่ผู้มีอาการมึนเมาได้ ถ้าไม่เมาหนักจนหัวทิ่ม ซึ่งเป็นการบัญญัติกฎหมายไม่สอดคล้องกับกฎหมายควบคุมแอลกอฮอล์ต่างประเทศที่ห้ามขายแก่ผู้มีอาการมึนเมา (intoxicated person)

ที่มาภาพ :

- milkos@123rf.com
- bbtreesubmission@123rf.com
- yacobchuk@123rf.com

“

กรมสรรพสามิต ในฐานะผู้ออกใบอนุญาตขายสุรา ควรร่วมมือกับกรมควบคุมโรค จัดทำหลักสูตรอบรมพนักงานในร้านขายเครื่องดื่ม ในขั้นตอนการขอใบอนุญาตใหม่ หรือขอต่อใบอนุญาต

”

ผู้เขียนในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สมาชิกแทนราษฎร และกรรมการบางท่าน เช่น นพ.ธงชัย กิริติหัตถยากร อธิบดีกรมควบคุมโรคในขณะนั้น คุณสุรสิทธิ์ ศิลปงาม มูลนิธิเมาไม่ขับ สนับสนุนให้แก้ไขเป็นการห้ามขายแก่บุคคลที่มีอาการมึนเมา*

เกณฑ์ การพิจารณาผู้มีอาการ มึนเมา

ในต่างประเทศ มีหลักเกณฑ์การพิจารณาจากการสังเกตอาการมึนเมาของลูกค้ำหรือผู้รับบริการ เช่น หน้าแดงก่ำ ตาแดงเยิ้ม หนังตาตก เหงื่อออก มีกลิ่นสุรา เดินเซ ชนสิ่งของ ไม่สามารถทรงตัวได้ มี

* บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สมาชิกแทนราษฎร ครั้งที่ ๓๗ วันอังคารที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗

อาการร่วงหรือซีมในขณะนั่ง พุดจาด้วยถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม พุดเสียงดังกว่าปกติ ชอบโต้เถียง ก่อวุ่นพันทองหรือลูกค้าคนอื่น ขาดความระวังในการนับเงิน นอกจากนี้ ยังควรดูปริมาณการดื่มของผู้นั้นด้วย อาการเหล่านี้เป็นผลจากแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อระบบการสื่อสารของสมองหรือเซลล์ประสาท

กรมควบคุมโรค กำลังเตรียมการหลักเกณฑ์วิธีการประเมินผู้มีอาการมึนเมา หวังว่ามีการออกวิธีการประเมินที่ใช้ในทางปฏิบัติตามแนวทางที่ต่างประเทศนิยมใช้กัน ทั้งนี้ ไม่ควรนำวิธีการทดสอบอาการเมาในที่ด้านตรวจมาใช้ เช่น เดินต่อเท้า ยืนขาเดียวและนับเลข เพราะร้านค้าไม่มีอำนาจสั่งให้ลูกค้าทดสอบด้วยวิธีดังกล่าว

กรมสรรพสามิต ในฐานะผู้ออกใบอนุญาตขายสุรา ควรร่วมมือกับกรมควบคุมโรค จัดทำหลักสูตรอบรมพนักงานในร้านขายเครื่องดื่ม ในขั้นตอนการขอใบอนุญาตใหม่ หรือขอต่อใบอนุญาต วิธีสังเกตอาการมึนเมาของลูกค้ำ เพื่อให้ผู้ประกอบการขายสุรา โดยเฉพาะผู้จัดการ พนักงานเสิร์ฟ บาร์เทนเดอร์ ผู้ดูแลร้าน มีความเข้าใจเรื่องนี้ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ในอนาคต **กรมสรรพสามิต** ควรออกใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับพนักงานในร้านขาย เหมือนในต่างประเทศที่กำหนดให้ต้องมีใบอนุญาต หากมีการฝ่าฝืนขายให้คนเมา จะต้องกำหนดโทษปรับในอัตราสูงมาก และถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขาย

กฎหมาย ต่างประเทศขาย ให้คนเมา โทษสูง

มลรัฐวิกตอเรีย ออสเตรเลีย มีกฎหมายบัญญัติห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้คนเมา มีโทษปรับตั้งแต่ ๒,๔๔๒ เหรียญ (ประมาณ ๕๒,๐๐๐ บาท) ถึง ๒๔,๔๒๑ เหรียญ (ประมาณ ๕๑๙,๖๗๘

บาท) หรือการปล่อยให้คนเมาหรือคนที่ก่อความวุ่นวายอยู่ในร้านก็มีโทษสูงเหมือนกับการขายให้คนเมา หรือการจัดส่งเครื่องดื่มฯ ให้แก่คนเมา หรือมีความเสี่ยงที่จะมีนเมา ก็มีอัตราโทษเดียวกันกับการขายให้คนเมา

กฎหมายมลรัฐควีนส์แลนด์ ออสเตรเลีย ผู้ได้รับใบอนุญาตขายที่กระทำผิดโดยขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เด็ก หรือเยาวชน หรือผู้มีอาการมึนเมา จำนวนตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นไป จะถูกระงับใบอนุญาตโดยอัตโนมัติเป็นเวลา ๒ ปี หรือกฎหมายของประเทศฟินแลนด์ ห้ามขายเครื่องดื่มฯ ให้กับบุคคลที่มีพฤติกรรม หรือพฤติกรรมที่น่าจะก่อให้เกิดความวุ่นวาย หรือบุคคลที่มีอาการมึนเมาอย่างเห็นได้ชัด

ความรับผิด ในเรื่องละเมิดของ ผู้ขายแอลกอฮอล์

พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๘ มาตรา ๒๙ ได้นำเนื้อหาที่ภาคีเครือข่ายฝ่ายสุขภาพเสนอ ร่าง พ.ร.บ.ฉบับประชาชน ในเรื่องความรับผิดชอบทางแพ่งหรือละเมิดของผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรณีที่เกิดความเสียหายจากการขายแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้มีอาการมึนเมา หรือขายให้แก่ผู้มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ โดยนำหลักการกฎหมายต่างประเทศคือกฎหมายสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ที่เรียกว่า dram shop law ซึ่งผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายจากร้านขายเครื่องดื่มฯ โดยเฉพาะกรณีการขายเครื่องดื่มฯ ให้แก่ผู้มีอาการมึนเมา

กรณีสถานบริการหรือร้านอาหารกึ่งผับขายเบียร์ เหล้า ให้แก่ลูกค้าที่มีอาการมึนเมา หากลูกค้ารายนั้นขับรถออกจากร้านแล้วไปประสบเหตุชน

บุคคลอื่นจนเสียชีวิต พิการ หรือบาดเจ็บ ผู้ที่ถูกชนหรือญาติผู้เสียหายสามารถฟ้องละเมิดต่อผู้ประกอบการที่ขายเครื่องดื่มฯ ให้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ที่ถูกชนแล้วซึ่งจนเสียชีวิต พิการบาดเจ็บ หรือทรัพย์สินเสียหายได้ ทั้งนี้ ผู้เสียหาย

ยังมีภาระที่จะต้องฟ้องคดีละเมิดว่าจ้างทนายความ รวบรวมพยานหลักฐาน อาจใช้เวลานานหลายปี ชาวบ้านทั่วไปคงไม่มีกำลังทรัพย์ หรือมีเวลาฟ้องผู้ประกอบการที่ขาดความรับผิดชอบ แต่ก็ถือว่ากฎหมายใหม่เปิดช่องทางให้มีการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบหรือเหยื่อมาแล้วซึ่ง

คดีมาแล้วซึ่งหลายคดี จำเลยมิได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลที่

ตัดสินให้จ่ายค่าสินไหม เพราะหลบหนีไม่จ่าย หรือไม่มีเงินจ่าย ดังเช่น กรณีน้องการ์ตูน เด็กอายุ ๕ ขวบที่ถูกคนเมาแล้วขับชน คุณพ่อน้องเสียชีวิตในที่เกิดเหตุเมื่อปี ๒๕๕๗ น้องการ์ตูนบาดเจ็บสาหัส ได้รับบาดเจ็บทางสมอง พิการติดเตียง มีสภาพเป็นผักนานกว่า ๑๑ ปี คุณแม่ต้องดิ้นรนหารายได้ และยังเป็นหนี้ค่ารักษาหลายล้าน จนน้องการ์ตูนเสียชีวิตในปี ๒๕๖๘ ก็ยังไม่ได้รับการเยียวยาจากคนเมาแล้วซึ่ง

การแก้ไข ป้องกัน หรือลดปัญหาเมาแล้วขับในต่างประเทศมีประสิทธิภาพมาก เพราะธุรกิจขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความรับผิดชอบต่อสังคม คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นว่าควรอนุญาตให้มีการตั้งร้านขายแอลกอฮอล์หรือไม่ มีกฎหมายที่เข้มงวดในการกำกับดูแล และเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่ทุจริตรับเงินสินบนหรือเกรงกลัวผู้มีอิทธิพล ข้าราชการปกป้องประโยชน์ของประชาชน นักการเมืองไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือรับเงินจากธุรกิจสุรา 🍷